

בתי המשפט

א 039231/06	בית משפט השלום תל אביב-יפו	
30/12/2007		
	כב' השופטת חנה ינון	בפני:

1 . עמותת ל.כ.ן רמת השרון לקידום כדורסל

בע"מ

2 . אוסטפלד אורנה

3 . אוסטרוביץ' רחל

4 . שוורץ אורנית

5 . כהן לירון

6 . מעוז תמר

ע"י ב"כ עוה"ד איתן ארז ועו"ד יואב בן התובעות

פורת

נ ג ד

1 . רשת שוקן בע"מ

2 . שאלתיאל אורי

3 . עוז עדי

ע"י ב"כ עו"ד שירה בריק - חיימוביץ הנתבעים

פסק דין

1. זוהי תובענה על סך של 750,000 ₪ אשר הגישו התובעות, שחקניות כדורסל בקבוצת "אנדה" רמת השרון, בגין טענה להוצאת לשון הרע בעיתון "העיר" אשר פירסם כתבה אודות הקבוצה.

רקע עובדתי

2. התובעת מס' 1 הינה עמותת ספורט המפעילה את קבוצת כדורסל הנשים "אנדה" רמת-השרון.
(להלן: "הקבוצה").
3. התובעת מס' 2 הינה מאמנת הקבוצה.
4. התובעת מס' 3 מכהנת כיושבת ראש הקבוצה.
5. התובעות מס' 4, 5 ו- 6 הינן שחקניות כדורסל בקבוצה.
6. התובעות מס' 4, 5 ו- 6 רואיינו עבור כתבה אשר פורסמה ע"י הנתבעים מס' 1 ו- 2, מערכת העיתון ועורכו, במקומון "העיר" ביום 3.3.2006.
(להלן: "הכתבה").
7. הנתבעת מס' 3 הינה הכתבת אשר ערכה את הכתבה.
(להלן: "הכתבת").
8. התובעות גורסות כי הדברים אשר פורסמו בכתבה מהווים לשון הרע כמשמעותה **בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965**, אשר היה בה להשפילן ולבזותן - וכן כדי לגרום הפסד כספי לקבוצה בגין הימנעות של שחקניות פוטנציאליות להצטרף לזו.

(להלן: "החוק").

9. הנתבעים חולקים על טענה זו וגורסים כי הדברים שפורסמו בכתבה דברי אמת הם, המחמיאים לתובעות, וכי אין בהם לפגוע בהן או להשפילן, מה גם שאין בהם לגרום הפסד כספי לקבוצה.

דיון

האם הדברים שפורסמו בכתבה דברי לשון הרע הם?

10. התובעות מפנות לכתבה מיום שישי 3.3.06 אשר פורסמה במוסף הספורט של מקומון "העיר" הנושאת הכותרת כדלקמן:

"אחת על אחת"

ובכותרת משנה נכתב:

"כל האמת על האורגיות בחדר ההלבשה של אנדה רמת השרון. אורנית שוורץ, תמר מעוז ולירון כהן מנפצות כמה מיתוסים".

11. בגוף הכתבה נכתב דהאי לישנא:

"אז מי שוכבת עם מי", "למה יש כל כך הרבה לסביות בכדורסל נשים?", "הן באמת מקבלות מחזור יחד?", "הן נותנות פליקים קטנים אחת לישבנה של השנייה?" – השאלות הבוטות הללו הוצעו על ידי גברים (דווקא אינטליגנטים)

כנושאי שיחה פוטנציאליים עם שחקניות אנדה רמת השרון. אני אומנם הייתי בדרכי לפגוש שלוש נשים חכמות (עם תעודות), שחקניות נבחרת ישראל (אחת מהן היא הקפטנית) וספורטאיות מובילות (קבוצתן לא רשמה הפסד אחד כל העונה), אבל לגברים ששמעו את שמן הזדקרו בעיקר שאלות מאזור החגורה ודרומה".

(ראה : מוצג ת/1 למוצגי התובעות).

12. התובעות מס' 4, 5 ו- 6 הגב' אורנית שוורץ, לירון כהן ותמר מעוז, נפגשו ביום 25.2.04 עם הנתבעת מס' 3, כתבת העיתון הגב' עדי עוז, לשם הכנת כתבה מורחבת על הספורט בארץ אשר הוקדשה ל"יום האשה הבינלאומי" אשר חל ביום 8.3.06.

13. טרם הפגישה, ביום 22.2.06, שלחה הכתבת מכתב בדואר אלקטרוני לתובעות שזה לשונו :

"כפי שהסברתי, אני כתבת מגזין בעיתון העיר. ביום שישי הבא, ה- 3.3, ייוחד כל עיתון העיר לכבוד יום האשה הבינלאומי. הגישה הכללית של המוסף כולו היא לעסוק בנשיות ה"חדשה", זו שכבר לא מרגישה צורך לאמץ נורמות התנהגות גבריות כדי להצליח.

כחלק מהמוסף המיוחד אנו רוצים לערוך גם כתבת ספורט מיוחדת שתפנה זרקור לשילוב של ספורט ונשיות, מכיוון קצת שונה מהעיסוק הרגיל בנושא לשם כך אנו רוצים לקיים פאנל של שלוש שחקניות שיספרו קצת על "מאחורי הקלעים". מה

קורה בחדר ההלבשה? האם יש סולידריות נשית? האם יריבות בין שתי קבוצות מתחרות נצבעת בצבעים אחרים כשמדובר בספורט נשים? איך התחרות הפנימית, בתוך הקבוצה, באה לידי ביטוי? האם נשים ספורטאיות נותנות לעצמן את המרחב להיות "נשיות" במובן המקובל, או שמא בגלל העיסוק שלהן בספורט, והרצון להוכיח את השיוויון לגברים-ספורטאים הן מאמצות התנהגויות "גבריות" ביחסים שבתוך הקבוצה?"

(ראה: מוצג ת/2 למוצגי התובעות).

14. התובעת מס' 2, הגב' אורנה אוסטפלד, מעידה בתצהיר עדותה הראשית ת/1 כי לאור האמור במכתב זה שמחה הקבוצה לשתף פעולה עם כתבת העיתון תוך אמונה שלמה כי לכתבה כזו יכול להיות "ערך חיובי בקידום ספורט הנשים בארץ וזכויות נשים בכלל".

(ראה: סעיף 12 ל – ת/1).

15. מעידה על עבודתה כמאמנת קבוצת הכדורסל גב' אוסטפלד כדלהלן:

"הנני משמשת כיום כמאמנת קבוצת הכדורסל "אנדה" רמת השרון. הקבוצה זכתה עד היום ב – 4 אליפויות (שלוש מהן ברציפות בין השנים 2000-2003) וב – 5 גביעים והיא נחשבת לאחת מקבוצות הכדורסל הבכירות ביות בליגת הנשים בארץ. הקבוצה משתתפת בקביעות במפעלים אירופיים שונים והיא אף העפילה בשנת 1999 לגמר גביע רונקטי (גביע אירופה). יש

לציין כי העמותה המפעילה את קבוצת הכדורסל, עמותת ל.כ.ן. רמת השרון לקידום כדורסל נשים נוסדה בשנת 1986 על ידי ועל ידי גב' רחל אוסטרוביץ'.

עוד העידה בהמשך :

"אני יכולה להעיד על עצמי כאחת מהדמויות הבולטות ביותר בספורט הנשים בארץ. בין היתר, הנני משמשת כחברת מועצה ומחזיקת תיק הגימלאים בעיריית רמת השרון. בשנת 2005 אף זכיתי בפרס מטעם הועד האולימפי הבינלאומי לספורט כ"אשת השנה באירופה בקידום ספורט הנשים". פרט להיותי שחקנית עבר, שחקנית נבחרות ישראל, ומייסדת מחלקת כדורסל נערות ונשים של אגודת הספורט רמת השרון, הנני גם פעילה חברתית, בעיקר בנושא שוויון זכויות לנשים".

(ראה : סעיפים 3 ו 5 – ל – ת/1).

16. עוד מציינת היא כי עד לפרסום הכתבה, היו מוניטין הקבוצה והמוניטין שלה ללא רבב. כמו כן, מוניטין אלה הם שמאפשרים, בין היתר, לקשור קשרים עסקיים חדשים בהתייחס לתמיכה כלכלית בקבוצה.

17. לאור האמור במכתב שנשלח ע"י הכתבת כי מטרת הכתבה היתה לעסוק ב"נשיות החדשה" - הרי שהתפלאה לנוכח התיאורים הפורנוגרפיים, לטעמה, בכותרות הכתבה, מה גם שבראיון שנערך עם השחקניות התובעות מס' 4 – 6 "לא נאמר ולא נשאל דבר וחצי דבר על

**אורגיות בחדר ההלבשה – כך שלא ברור מאין הגיע המשפט הזה
לכותרת הכתבה".**

(ראה : סעיף 16 ל – ת/1).

18. לדידה, כותרות הכתבה הינן מבזות ומשפילות ביותר והעובדה כי הושמו במסגרת כתבה שנערכה לקראת "יום האשה הבינלאומי" הינה מקוממת ומוכיחה עד כמה הדרך לשיוויון בין המינים עדיין ארוכה.
19. לעמדתה, במחיר של כתיבת תיאורי זימה חסרי שחר ובסיס שיש בהם לבזות את שחקניות הקבוצה, התכוון העיתון למשוך עיני הקוראים.
20. לדבריה, הפרסום העצום לכתבה נעשה בעשרות אלפי עותקים המסופקים חינם באזור המרכז אשר נקראו ע"י הקהל הרחב – ובכללם ע"י גורמים בכירים בתחום הספורט באזור תל אביב.
21. הנתבעים מודעים, לדעתה, לכך שדברי הכתבה אינם דברי אמת – ואכן, לא טענו כי ישנן אורגיות בחדר ההלבשה – ואולם לא מנעו דברי פרסום אלה בכותרת.
22. כן העידה התובעת מס' 3 גב' רחל אוסטרוביץ' בתצהירה ת/4 כי הינה מכהנת כיושבת ראש הקבוצה וכי הנתבעת מס' 1 מהווה עמותה המפעילה את קבוצת "אנדה" רמת השרון משנת 1986, בייסודה שלה ובייסוד גב' אוסטפלד.

23. בתוקף תפקידה הינה פעילה אף בנושא שוויון זכויות האשה והשתתפה בישיבות בוועדות הכנסת בעניין זה ובכתבת מאמרים בנושא דנא.
24. אשר להשתלשלות העניינים, הרי שדבריה בתצהירה דומים ביותר לדברי הגב' אוסטפלד – וכן חזרה וציינה כי במכתב הכתבת ובראיון עימה לא נאמר ולא נשאל דבר וחצי דבר על אורגיות בחדר ההלבשה, כך שלא ברור מאין הגיע המשפט הזה לכותרת הכתבה.
25. כן העידה התובעת מס' 6, הגב' תמר מעוז, בתצהירה ת/3 כי ביום 25.2.06 נפגשו היא וחברותיה לירון כהן ואורנית שוורץ עם הכתבת לצורך הכנת כתבת ספורט מיוחדת – ולכך שמחה כי סברה שיהא בכתבה ערך חיובי לקידום ספורט הנשים בארץ.
26. לדאבונה, בכותרות הכתבה נכתבו דברים שלא נאמרו על ידה או ע"י מי מחברותיה שנכחו בפגישה, דברים שעניינם רמיזה מינית בוטה אשר אי אפשר להתעלם ממנה.
27. עדות דומה העידה הגב' לירון כהן, התובעת מס' 5, בתצהירה ת/2 וכן אורנית שוורץ – התובעת מס' 4, בעדותה הישירה בעל פה.
28. מטעם הנתבעים העידה הנתבעת מס' 3 הגב' עדי עוז שפירא בתצהירה נ/2 כי שימשה ככתבת הכתבה וכי קיימה עבודת תחקיר לקראת הראיון, שוחחה עם חברים ומכרים המתעניינים רובם בספורט, אשר מרביתם גברים - ומהם ניסתה ללמוד על תפישת הגברים אודות ספורט נשים ונשים בספורט, כלשונה:

“הגברים העלו בפני סטיגמות ומיתוסים שונים, הקיימים ונפוצים מזה שנים, לרבות השערות גבריות אודות העדפותיהן המיניות של השחקניות, ולחילופין, פנטזיות גבריות על המתרחש בחדרי ההלבשה שלהן.

מאחר שהמיתוסים הגבריים הללו חשוכים בעיני, ואינם הולמים לטעמי את הלך המחשבה הראוי באלף השלישי לספירה – התחדדה אצלי המסקנה כי פרט לסיפור ההצלחה של קבוצת אנדה, וסיפורן האישי של הבנות אותו התכוונתי להביא בכתבתי – עליי להתמודד באופן חזיתי עם אותם המיתוסים והסטיגמות. החלטתי לתת לבנות הקבוצה עצמן לנתץ את המיתוסים באופן ישיר, מתוך סיפורן האישי ובלשונן שלהן.

ואכן, בראיון עם השחקניות, התובעות 4-6, העליתי בפניהן שאלות שהן בגדר הנושאים של הספורט הנשי וספורט ונשיות, וכן הבאתי בפניהן את האמירות ששמעתי בנושא, כדי להביא את תגובתן ואת עמדתן ביחס לדברים. בין היתר, ראינתי את השחקניות על הקשר בין חברות הקבוצה, שאיפות והחלומות שלהן, ההתנגשות בין אמהות – לקריירה, האופן שבו גברים מתייחסים אליהן כשהם מגלים שהן שחקניות כדורסל, תפישת הגברים את הנשים הספורטאיות לעומת תפישתם את הספורטאים הגברים, ועוד.

מאחר ואנו עוסקים בתחום הספורט, אשתמש בפרפראזה מעולם זה, ואומר כי השאלות ששאלתי את השחקניות היו בבחינת "הרמה להנחתה" – כלומר, מיתוס המועלה על מנת שישללו אותו.

אציין שהשחקניות, התובעות 4-6, לא הביעו במהלך הראיון חוסר שביעות רצון מתוכנו או מהשאלות שהופנו אליהן, והראיון כולו התנהל באווירה חברית נעימה.

השחקניות לא נחזו להיות מופתעות מנושאי השיחה, וברור היה כי אין זו הפעם הראשונה שמופנות אליהן שאלות בנושאים הללו, וכי הן רגילות לשמוע את המיתוסים – ולהתייחס אליהם.

לאחר קיום הראיון, שהתנהל כאמור ברוח טובה, ותוך שיתוף פעולה מלא מצד השחקניות, ניגשתי לכתיבת הראיון.

מאחר שראיתי את תרומת הפרסום לכבוד יום האשה הבינלאומי בניפוץ המיתוסים – החלטתי להתייחס לתפיסות השמרניות ששמעתי מגברים באופן נחרץ מאוד כבר בפתיח הראיון. כתבתי את הכתבה כולה במטרה להביע את מורת הרוח של השחקניות ושלי, מהאמירות וההתייחסויות הגבריות – סטיגמטיות.

כך למשל, בפתיח הפרסום, מוצגים השאלות והמיתוסים אשר שמעתי מפי גברים, תוך התייחסות צינית לכך שהשאלות

**והמיתוסים נשמעו דווקא מפי גברים אינטליגנטים. וכך
כתבתי :**

**"השאלות הבוטות הללו הוצעו ע"י גברים (דווקא
אינטליגנטים) "... "**

29. בחקירתה הנגדית, העידה הכתבת כי את הכותרת לא נתנה היא וכי
במערכת העיתון לא זכרו מי נתן אותה – אלא שעורך בשם בן זילכה
סבר שיתכן שהוא אשר נתן את הכותרת.

להלן עדותה בנידון זה :

"ש. את הכותרת לכתבה,

ת. כן

ש. מי נתן ?

ת. את הכותרת לכתבה נתן אחד העורכים בעיתון.

ש. מה שמו בישראל ?

ת. שמו, כפי הנראה לי זה היה בן זילכה, אני יכולה

להסביר גם למה אני אומרת כפי הנראה.

ש. למה ?

**ת. אנחנו בעקבות התביעה ניסינו בעיתון להיזכר מי נתן
את הכותרת. אני לא נכחתי במעמד של נתינת הכותרת,
לא הייתי בעיתון. לא הייתי חלק בתהליך הזה ודיברתי
עם מספר עורכים ואף אחד מהם לא זכר שהוא נתן את
הכותרת, זאת אומרת היתה שם סיטואציה של כמה
אנשים שיושבים ביחד והם לא זכרו מי נתן את זה ולפני**

שבועיים כשסיפרתי באחת מהשיבות שאני הולכת לדיון הזה, אחד העורכים אמר שהוא חושב שהוא נתן את זה ומי שאמר את זה, זה, זה בן זילכה".

עוד העידה :

- "ש. את פנית אז לעורך, פנית לעורך ביררת מי נתן את הכותרת?
- ת. אני חושבת שלא.
- ש. לא.
- ת. אני באמת לא זוכרת.
- ש. אוקי תגידי לי, יש לך מושג מדוע זה שנתן את הכותרת לא נתן תצהיר מטעמכם ולא בא להעיד?
- ת. אין לי מושג".

(ראה : פרוטוקול עמ' 71 שורות 16-25 וכן ראה : עמ' 72 שורות 1-4, 19-25).

30. למעין בכותרת הראשית ובכותרת המשנה, הרי שמובנן של הכותרות פשיטא הוא, דהיינו, הקורא הסביר מוזמן להסיק כי בכתבה יקרא על "כל האמת על האורגיות בחדר ההלבשה" – וברי הוא, כביכול, שהמידע מתקשר עם הכותרת הראשית, באותיות ענק, "אחת על אחת", לאמור, יש ויש אורגיות בחדר ההלבשה שנוטלות בהן חלק שחקניות קבוצת "אנדה" רמת השרון, האחת עם רעותה.
31. ודוק, כותרת הכתבה אינה עוסקת בתהיות או בסימן שאלה, אלא שכלה ונחרצה כי יש אורגיות בחדר ההלבשה.

32. לעומת זאת, בגוף הכתבה שצוטטה לעיל, אין פירוט כלל וכלל אודות האורגיות המתקיימות בחדר ההלבשה, אולם, הקורא לא ימצא עצמו "מאוכזב" לגמרי שכן ברישא לכתבה אמנם אין אזכור אודות אורגיות, ברם, ישנם משפטים פותחים כמו "אז מי שוכבת עם מי?", "למה יש כל כך הרבה לסביות בכדורסל נשים?", "הן נותנות פליקים קטנים אחת לישבנה של השנייה?", "לגברים ששמעו את שמן הזדקרו בעיקר שאלות מאזור החגורה ודרומה".

33. משמע, בכותרת הראשית ובכותרת המשנה ישנה אמירה המובנת ע"י האדם הסביר כי שחקניות הכדורסל בקבוצה הינן לסביות, כולן או חלקן, המקיימות אורגיות בחדר ההלבשה.

34. אף בהמשך הכתבה ישנה אמירה בוטה המזמינה את הקוראים לעיין בערך "תחתוני השחקניות", לאמור, "אתם גם מוזמנים לצאת להן מן התחתונים", "הן אומנם משחקות כדורסל אבל בתחתונים שלהן, כמה מפתיע, תמצאו את מה שאתם רגילים למצוא אצל הנשים שלכם".

לשון אחר, לכתבה ניתן נופך מיני מפורש, הבא לפתות את הקורא לקראה, אף אם אין קשר להישגים הספורטיביים של התובעות ולתדמית שנשזרה להן, תדמית שלא יכולות היו להתגונן, בדיעבד, מפניה.

לעניין פרשנות המילים להן מיוחסת לשון הרע כמובן ע"י "האדם הסביר" נקבע בע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מ"ג (2) עמ' 334, בעמ' 337 - 338, כדלקמן:

"ההלכה היא שאין חשיבות לשאלה מה היתה כוונתו של המפרסם מחד, ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים, מאידך. המבחן הקובע הוא מהי, לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות שקורא סביר היה מייחס למילים..."

כן נקבע בע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל, פ"ד לא (2) עמ' 281, בעמ' 293, כדלקמן:

"המבחן בדבר קיום לשון הרע לפי סעיף 1 איננו מתמחה בתחושת העלבון הסובייקטיבית של הפרט, עליו נסב הדיבור או הכתב המייחס לו דברים פוגעים, אלא יסודו אובייקטיבי, היינו מה השפעתם או זיקתם של דברי לשון הרע להערכה לה זוכה הפרט התובע בעיני הבריות... איסור לשון הרע בא לעגן בחוק החרות את זכותו של כל אדם, כי הערכתו בעיני אחרים לא תיפגם ולא תיפגע על ידי הודעות כוזבות בגנותו..."

ובעמ' 300 לפסק דין זה נאמר:

"עת באים לבחון מה משמעותם של דברים בעיני הקורא הסביר והרגיל, אין בדרך כלל חשיבות לכך מה היתה כוונתו של המפרסם, היינו בכפיפות לאמור בסעיף 16 (ב) (3) לחוק, הרי שאלה זו בלתי רלוונטית לחלוטין. בן אין להביא ראיות בקשר לשאלה מה המשמעות שאותה ייחס קורא רגיל או סוג קוראים זה או אחר לפרסום ואין צורך

**בשמיעת עדויות ביחס לשאלה כיצד הובנו דברי הפרסום,
אלא שבית המשפט הוא שישקול את הדבר..".**

עוד נקבע בע"א 4534/02 רשת שוקן נ' הרציקוביץ, פ"ד נ"ח (3) 558,
בעמ' 568 כדלקמן :

**"בשלב הראשון יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה
ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, כלומר יש
לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות
החיצוניות וללשון המשתמעת...בשלב השני, יש לברר
בהתאם לתכלית החוב ולאיזונים חוקתיים, האם מדובר
בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיף 1 ו - 2
לחוק."**

עוד אפנה לספרו של עו"ד י. יהב בספרו לשון הרע, הוצאת "תמר",
התשנ"ו - 1996, (מהדורה שנייה), שם נאמר בעמ' 56, כדלהלן :

**"א. המבחן שבאמצעותו יש לקבוע אם אכן עלולים דברים
מסויימים שהשמיע הנתבע או הנאשם להביא לידי
הוצאת שם הרע, אינו המבחן הסובייקטיבי, היינו - מה
חושב התובע המרגיש עצמו נפגע, אלא המבחן חייב
להיות זה האובייקטיבי, היינו - כיצד עלולה החברה
לקבל את דברי אותו פרסום.**

ב. לעניין זה, אין אפילו צורך בשמיעת עדויות ביחס לשאלה כיצד הבין הציבור את דברי הפרסום, אלא השופט לבדו ישקול בדבר ללא שמיעת עדויות."

35. בכתב ההגנה ובסיכומי ההגנה נאמר כי המושג "אחת על אחת" נלקח

מן המושג בעולם הספורט "One To One" או "Man To Man" – אולם הקונוטציה בכותרות שבענייננו אינה בתחום הספורט אלא בתחום מיניותן של השחקניות והרגלי המין שלהן, כביכול, בחדר ההלבשה, תוך כדי היותן עסוקות בספורט, להבדיל מעיסוק בתחום הפרט, שאין חולק כי הינו בתחום חרותו האישית של כל אחד ואחת.

36. התובעות דכאן חשו מושפלות ומבוזות בעיני הציבור, בעיני משפחותיהן, מוקיריהן בתחום הספורט, קולגות וספורטאיות פוטנציאליות, ואכן, ייחוס של קשרים מיניים בין שחקניות כדורסל לביןן במסגרת אורגיות בחדר ההלבשה תוך כדי ובמשולב עם התהליך הספורטיבי, עולה כדי השפלה, עלבון וביזוי מעמדן כנשים המובילות בישראל בתחום כדורסל הנשים וכמי שהביאו להשגים מכובדים ביותר בענף ספורט זה אף מחוץ למדינה.

37. דברים אלה עולים, לטעמי, כדי לשון הרע כמשמעותה בסעיף 1 לחוק שזה לשונו:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם.

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו.

- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו.
- (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, מינו או נטייתו המינית."

38. ראוי להדגיש כי תוכן הדברים העולבים אשר הינם בבחינת דברי לשון הרע הופיעו בכותרות הכתבה, כשהכותרת "אחת על אחת" מופיעה באותיות ענק, וכותרת המשנה דגן מופיעה באותיות גדולות ובולטות, כך שכל הקורא כותרות אלה נחשף מיידית לטקסט בעל המשמעות המינית הברורה.

39. נאמר רבות בפסיקה כי כוחן של כותרות בעיתונות הכתובה רב ומשמעותי הוא ביותר, שכן הקורא הסביר לעיתים לא יקרא את תכן הכתבה בעת "סננו" כתבות לקריאה, ויזכור רק הכותרות, ולעיתים, אף אם קרא מלוא הכתבה, תיחרת הכותרת בזכרונו, ובמקרה שלנו, יהא תחת הרושם כי השחקניות מקיימות פעילות מינית לסבית בין אימון לאימון או טרם משחק או בסיומו, וכל זאת בחדר ההלבשה, שהוא "מקום המפגש".

בעניין השפעתן של הכותרות על הקורא כבר נקבע בד"נ 9/77 חברת חשמל לישראל בע"מ ואח' נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח', פ"ד לב (3) 337, 354, כדלקמן :

"...ונכון גם שבדרך כלל יש לקרוא כתבה בשלמותה כדי לגלות את אופייה. אבל גם זאת יש לזכור, שקורא העיתון הרגיל אינו מנתח את אשר מגישים לו ניתוח מדוקדק אלא הרושם הכללי

הוא הקובע, ורושם זה מושפע מאוד מסדר הדברים: אם נוצר רושם מסויים מתחילתה של כתבה, הוא לא יימחק על נקלה על ידי דברים אחרים המופיעים בהמשכה..."

וכן ראה: ע"א 5653/98 אמיליו פלוס נ' דינה חלוץ ואחי פ"ד נה (5), 865, שם נקבע כדלהלן:

"ואמנם, ההלכה הכירה בייחודיותה של הכותרת, ולא אחת נקבע כי לעיתים יש וראוי לבחון את הכותרת בנפרד מגוף הכתבה. אחד הטעמים העיקריים לכך הוא שיש שהקוראים בעיתון לא יקראו אלא את הכותרת וידלגו על הכתבה; כך, למשל, בשל היעדר פנאי לקריאה. ואולם יהיו הטעמים לכך כאשר יהיו, תופעה זו של קריאת כותרות בלבד (תוך בחירת רשימה אחת או שתיים לקריאתן למתחילתן ועד לסופן) מוכרת לכולנו, ומכאן החשיבות היתרה הנוגעת לכותרת רשימה באשר כותרת היא".

בספרו של המלומד אורי שנהר - "דיני לשון הרע", מהדורה 1997, בעמ' 118, שם נאמרו הדברים הבאים:

"כאשר לשון הרע מצויה בחלקים הבולטים ביותר של הפרסום כגון הכותרות, התמונות והפתיח, עשוי משקלם המוגבר של הדברים לחייב את פרשנותם תוך התעלמות משאר חלקי הפרסום".

40. עולה מאלה, כוחן של הכותרות רב להן בהעברת מידע חד-משמעי לקוראים, אפילו אין חזרה מפורשת על מילים אלה בגוף הכתבה.

41. שימת האמירות המיניות הללו בפי "גברים ששמעו" או "גברים דווקא אינטליגנטים" – ולא בפי כותבי הכתבה, או ההצהרה כי השחקניות הללו באו "לנפץ כמה מיתוסים" – אין בה כדי ליטול עוקץ המילים הפוגעות, שכן יש בדבר התחכמות מה, לאמור, לא בעלת הטור חשה או סברה כך, אלא גברים בלבד, שהם המקשים בשאלות, וכך נסללה הדרך להציב האמירות בעלות הרמיזות המיניות הבוטות בכתבה, בלא שהנתבעים שמים עצמם כשותפים לדבר.
42. כטענת התובעות, ראוי היה שדווקא ב"יום האשה הבינלאומי" יוזכרו התובעות בגין הישגיהן הרבים בכדורסל הנשים בישראל ובחוף לארץ וכן בגין היותן מודל לספורט הנשי בארץ, ואולם על אף זאת לא סגי היה באלה והקורא הוזמן לקרוא אודותיהן לא בעבור הישגי ספורט נאים ומכובדים אלה, אלא בגין היותן נשים אשר מקיימות פעילות מינית לסבית, כביכול, בחדרי ההלבשה.
43. אכן, תמוה הדבר כי בפרק הספורט אשר במקומן הנתבע צוינו ותוארו השחקניות לקראת "יום האשה הבינלאומי" דווקא במימד זה, דבר שנעשה, לסברתי, על מנת להרבות ולהגדיל תפוצת המקומון ע"י משיכת עינו של הקורא לכותרות הפרובוקטיביות, וכל זאת במחיר שמן הטוב וכבודן של התובעות.
44. בכתב ההגנה נאמר כי המדובר בכתבה "מחמיאה ואיכותית", ובמכתב טרם הראיון נאמר שהיתה כוונה לעסוק ב"נשיות החדשה", ברם, התובעות עצמן העידו בחקירתן הנגדית כי לאחר שקראו את הכותרות והפתיח - לא יכולות היו לקרוא את המשך הכתבה מתוך עלבון, אף שלדברי גב' אוסטפלד אין משום היותה של אשה לסבית

דבר שלילי באם בחרה בדרך חיים זו – והיא אף פעלת לזכויות ולשוויון של נשים אלה.

(ראה : פרוטוקול עמ' 8 שורות 15-21 ; עמ' 25 שורות 6-24).

45. בחקירתה הנגדית, העידה השחקנית לירון כהן על חששה שהעיתון יגיע להורים שלה ומכך שעליה לעמוד מול ילדות צעירות יום לאחר פרסום הכתבה :

"מלכתחילה לא היה צריך להגיע למשפט הזה. כל האמת בחדר ההלבשה של אנדה ברמת השרון. מה אני צריכה היום, שנייה לפני שאני ממשיכה, אני צריכה היום לעמוד מול ילדות צעירות או סליחה לפני זה, להתפלל שהעיתון לא יגיע להורים שלי ושיראו את זה ומה מה יעבור להם בראש אני כבר לא יודעת".

46. אף גב' תמר מעוז חששה מן הפרסום שמא יגיע לידי הוריה הגרים בירושלים :

"כן, קרה משהו שמאוד חששתי ממנו והוא שהכתבה הזאת תגיע לירושלים ששם גרים ההורים שלי וכשהכתבה הזאת הגיעה להורים שלי, אז הבנתי שהפגיעה היא הרבה יותר קשה ממה שקרה כשאני קראתי את הכתבה, כי כשאני קראתי את הכתבה זה היה, אני דברים עוברים לי מפה יוצאים משם, ואחרי

**שההורים שלי קראו את הכתבה אז הבנתי, אז
הרגשתי שהם נפגעו, דבר שלא רציתי
שיקרה."**

(ראה : פרטיכל בעמוד 35 שורות 15 – 19).

47. התובעות לא הועמדו במכתב האלקטרוני וכן בראיון על כך שלכתבה יהיה פן מיני ברור, דבר שלא עלה, בדיעבד, בקנה אחד עם דעתן, שיפוטן והכרתן לגבי אופן היותן מוצגות בפני ציבור הקוראים.
48. לכאורה, נתבקשה מראש הסכמת התובעות לראיון ולכתבה, ברם, בפועל, בלא ליטול הסכמתן אלא שהדבר נכפה עליהן "הר כגיגית", התפרסמה הכתבה, להפתעתן, בליווי תיאורי פעילות מינית באופן שפורסם.
49. בהצבת הכותרות דנן פגעו הנתבעים אף באמונן של התובעות, אשר בוודאי לא עמדו כלל על הכוונה לשזור בכותרות הכתבה ובגופה ביטויים עולבים ומשפילים אודותיהן בתחום המיני, ויתר על כן, פעלו הנתבעים, לטעמי, בקורטוב של הערמה ואדנות בנהגם כך, שכן, לאחר פרסום הכתבה עמדו התובעות, לצערן, בפני תוצר מוגמר אשר לא ניתן היה עוד לשינוי.
50. כך נהגו הנתבעים אף בעניין הקלטתו של הראיון לגביו דרשו התובעות שלא יוקלט – ברם, בפועל, הראיון הוקלט אף הוקלט, כפי שהעידה הכתבת :

- ש. האם נכון שהשחקניות דרשו ממך לא להקליט את השיחה או שאלו אותך אם את מקליטה?
- ת. אחת מהן שאלה אותי בסוף השיחה לקראת תום השיחה האם אני מקליטה.
- ש. ומה ענית לה?
- ת. אני לא זוכרת. יכול להיות שאמרתי לה שלא, יכול להיות שמהמבוכה מלמלתי משהו אחר. זה היה בתום השיחה אחרי שכל השיחה הזאת התנהלה לא לפני.
- ש. אני אומר לך שאת אמרת לה, למר מעוז שאת לא מקליטה.
- ת. כן.
- ש. ובכל אופן הקלטת?
- ת. נכון".

(ראה: פרוטוקול עמ' 74 שורות 14-5).

51. עולה מאלה, כי בנוסף לפרסום לשון הרע נהגו הנתבעים עם התובעות בחסר תם לב, תוך פגיעה בכללי האתיקה העיתונאית הבסיסיים.
52. בנסיבות דנן, הנתבעות אינן חוסות בצל ההגנות המוקנות בחוק בדבר "אמת בפרסום" או "תם לב" על פי סעיפים 14 ו- 15 לחוק, כפי הפירוט דלעיל.
53. אשר לשאלה הערכית באם הביטוי "אחת על אחת" שכמוהו כתיאור התובעות כלסביות מהווה ביזוי והשפלה, הרי שסבורה אנוכי כי אין לכוף סיווג מיני זה על אדם כנגד רצונו ושיפוטו – וכי חרותו הבסיסית

של הפרט לבוא בקהיליית בני האדם באיצטלה המיניית המקובלת עליו והנבחרת על ידו להצגתה ברבים.

54. בשאלה דומה עסק פסק דינה של כבוד השופטת שרה דותן ב**ת.א.** [20174/94](#), **שמעון אמסלם נ' יוסף קליין ואח'**, תק – של 95 (2) (1995), שם כבר נקבע כדלקמן:

"לא אוכל לסיים פסק דין זה מבלי להתייחס לשאלה הערכית האם כינויו של אדם כהומוסקסואל הינו עלבון המצדיק פיצוי. מקובלת עלי השקפה לפיה בחברה סובלנית ופתוחה יש להתייחס לנטייתו המינית של אדם כשם שמתייחסים לצבע שעריו. וכשם שלא יעלה על הדעת לראות עלבון בציון העובדה ששעריו של אדם שחור או בלונדיני אין ליחס משמעות מעליבה לנטייתו המינית. אולם לצערנו, טרם הגענו למידה כזו של פתיחות וסובלנות ובמציאות כיום המילה "הומו" מהווה עלבון לפחות בעיני חלק נכבד מן הציבור. הנתבעים אף הם מודעים לעובדה זו והדבר אף מוצא את ביטויו בהטפת המוסר "בהבהרה". יתרה מזאת, גם כותב הכתבה עשה שימוש בכותרת שיש בה משום "מהתלה" לא משום שרצה לקשור כתרים לראשו של התובע. יתרה מזאת התובע כאמור, אינו הומוסקסואל ואין כל סיבה להכתירו בתואר לא לו ואין כל הצדקה לגרור אותו בעל כוחו למאבק שאין הוא רוצה לקחת בו חלק. על כן, על כל הצער שבדבר, לא נותר לי אלא לקבוע שהאמירה לפיה התובע משתייך לקהילת ההומוסקסואלים הינה בגדר עלבון וככזו יש להתייחס אלי".

ובענייננו, נראה הוא כי עצם הגשת התובענה ע"י התובעות בטענה כי הושפלו ובוזו ופירוט האירועים שלאחר פרסום הכתבה - מדברים בעד עצמם, ומשקלם המצטבר מורה על כך כי הכינוי כלפי מי שאינו נמנה על קהילה מינית מסויימת, בניגוד לרצונו, מהווה פגיעה בשמו הטוב המזכה בפיצוי.

הנזק

55. בסעיף 7א' (ב) לחוק נקבע כי רשאי בית המשפט לפסוק פיצוי לנפגע מלשון הרע בלא הוכחת נזק עד כדי הסך של 50,000 ₪, שזה לשונו:

"7א. פיצוי ללא הוכחת נזק

...

(ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק".

56. בענייננו, לא הוכח בראיות מן התחום החשבונאי הפסד הכנסות לקבוצה עקב התמעטות הרשמותן של שחקניות פוטנציאליות לשורות הקבוצה וכן לאימונים במסגרתה.

57. עם זאת, יש לפצות התובעות, ובכללן אף את התובעת מס' 1, על פגיעה בשמן הטוב של הקבוצה ושחקניותיה, ועל ביזויין והשפלתן

בתפוצה אדירה בעיני הרבים בכלל ובעיני אוהדי ספורט הכדורסל
בפרט.

58. אשר על כן, פוסקת אנוכי לכל אחת מן התובעות פיצוי בסך של
50,000 ₪.

59. לפיכך, ישלמו הנתבעים, ביחד ולחוד, לתובעות, הסך של 300,000
ש"ח בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה ועד
התשלום המלא בפועל.

60. כן ישלמו הנתבעים, ביחד ולחוד, הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בצירוף
דמי מע"מ בסך של 30,000 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק
מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים בדואר רשום.

ניתן היום, 30.12.07 בהעדר הצדדים.

חנה ינון 54678313-39231/06

חנה ינון, שופטת

קלדנית: תמי

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה